

Bundel - DS Vooroverleg van 19 oktober 2023

B.01 Wnb-vergunning onderdeel stikstof voor KRW-project NVO Friese Meren 2 met tijdelijke inzet van provinciale stikstofrechten

GS004100

Bijlage 1 getekende bruikleenovereenkomst

Bijlage 2 besluit 02143365

Datum DS-gearkomste	31-10-2023
Punt fan 'e wurklist	Klik of tik om tekst in te voeren.
Geheim	Nee
Tot	

1. ûnderwerp

Wnb-vergunning onderdeel stikstof voor KRW-project NVO Friese Meren 2 met tijdelijke inzet van provinciale stikstofrechten

2. Registraasje

Registraasjenûmer:

Ôfdieling of Opjefte/Opsteller/Til.: Omgevingszaken,
06

Portefûljehâlder: De Vries, Folkerts

3. Advys

Advys jûn troch

Namme:

Ôfdieling/ opjefte:

Bedrijfskundig Adviseur

Juridisch Adviseur

4. Koarte gearfetting

Voorgesteld wordt een Wnb-vergunning onderdeel stikstof op basis van in bruikleen te geven stikstofruimte, te verlenen voor het KRW-project NVO Friese Meren 2 van Wetterskip Fryslân. De stikstofrechten die tijdelijk worden ingezet en terugkomen, zijn afkomstig van de aankoop Hegewarren 15 te Oudega (Smallingerland). Deze locatie is eigendom van de provincie en aangekocht vanuit het programma Veenweide/ Hegewarren. Dit besluit gaat over het toekennen van stikstofrechten aan dit specifieke project er wordt geen beleidslijn voorgesteld.

5. Relaasje mei moasje / tasizzing

-

6. DS beslute

1. een Wnb-vergunning onderdeel stikstof af te geven aan Wetterskip Fryslân voor de uitvoering van het KRW-project NVO Friese Meren 2 met de tijdelijke inzet van de stikstofrechten van de locatie Hegewarren 15 te Oudega tot 31 december 2024;
2. bijgevoegde beschikking (kenmerk: 02143365) vast te stellen en te versturen.

7. Finansjele aspekten (ekskl. btw)

Kosten	Mei inoar	2023	2024	2025	2026	2027	%
Bydrage provinsje							
Bydrage tredden							
Mei inoar							

Namme budzjet provinsjale bydrage: Vul hier uw tekst in

Restant budzjet nei alle ferplichtings (dizze deryn begrepen): Vul hier uw tekst in

Jier	2023	2024	2025	2026	2027
Restant budzjet					

Begruttingswiziging fanneden: Klik hier als u tekst wilt invoeren.

As dat sa is:

Nee Yn ramt mandaat DS? Begruttingswiziging DS taheakke.

Nee Buten mandaat DS? Begruttingswiziging PS taheakke.

8. Finansjele en bestjoerlike oandachtspunten en risiko's

Juridische risico's

- De onzekerheden en risico's van het stikstofdossier gelden ook voor deze vergunning.
- Voor provincie Fryslân zal dit de eerste vergunning zijn waarbij gebruik wordt gemaakt van het in bruikleen geven van stikstofruimte aan een andere overheid. Dit is een vorm van tijdelijke extern salderen. Hierover bestaat nog geen jurisprudentie.
- Na het verschijnen van de natuurdoelanalyses (NDA's) in juni 2023 is vergunningverlening nog moeizamer geworden vanwege het additionaliteitsvereiste zgn. dat volgt uit artikel 6 van de habitatrichtlijn (het verslechtingsverbod): Extern salderen en verleasen vereist dat de stikstofrechten van de saldogever niet noodzakelijk zijn om verslechtering van Natura 2000-gebieden te voorkomen en om perspectief te houden op herstel. Alleen dan mogen de stikstofrechten ingezet voor een ander project of activiteit bij de saldonemer. Het onderhavige project zorgt voor stikstofdepositie op het gebied de Alde Feanen. Uit de NDA blijkt dat meerdere habitattypen in de Alde Feanen er niet goed voor staan. Hiervoor geldt een 'Nee, tenzij' conclusie. 'Nee, tenzij' betekent dat aanvullende maatregelen geboden zijn en verslechtering niet valt uit te sluiten. In deze situatie wordt de vergunde depositie tijdelijk lager door de 30% afoming. Per saldo komt er niet meer stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Het gaat om een tijdelijk project tot eind 2024 met maximaal 0,03 mol/ha/jr depositie. Daarnaast draagt dit project bij aan de KRW, welke positieve effecten heeft op de natuur. Het project draagt niet bij aan een Natura 2000-gebied. Ondanks bovenstaande blijft het een juridisch risico, om dit project doormiddel van in bruikleen geven toe te staan. Omdat in het licht van het additionaliteitsvereiste ook beargumenteerd kan worden dat de ruimte die in bruikleen wordt gegeven, wordt ingezet moet worden om de natuur te herstellen.

- De Wnb-vergunning voor het KRW project zal gepubliceerd worden, wat betekent dat zienswijzen en beroep ingediend kan worden. De mogelijkheid bestaat dat belanghebbenden hiervan gebruik zullen maken, dit kan leiden tot een juridische procedure.

Financiële aandachtspunten

- De aankoop van deze stikstofrechten maakte onderdeel uit van de aankoop van een landbouwbedrijf inclusief gronden en vergunning t.b.v. het programma Veenweide/Hegewarren. De in bruikleen te geven rechten zijn nu niet geprijsd, omdat deze tijdelijk beschikbaar worden gesteld. De rechten vertegenwoordigen echter wel een waarde, die wordt geschat op € [] (€ [] x [] kg NH₃/jr)

Bestuurlijke aandachtspunten

- Dit besluit gaat over het toekennen van stikstofrechten aan dit specifieke project er wordt geen beleidslijn voorgesteld. Geschat wordt dat het uitwerken van een beleidslijn minimaal een half jaar duurt, daar kan dit project niet op wachten omdat het eind 2024 afgerond dient te zijn.
- De ruimte die nu ingezet wordt voor dit project kan eerst niet ingezet worden voor andere projecten, bijv. de PAS melders. Op dit moment is de inzet voor PAS melders nog niet mogelijk i.v.m. staatssteun. Daarnaast komt de ruimte na 1,5 jaar weer beschikbaar.
- Op dit moment zijn er veel projecten, ook provinciale, waarvoor geen vergunning kan worden afgegeven. In de voorliggende zaak kunnen we nu wel een oplossing bieden en een vergunning afgeven. Wanneer dit bekend wordt, kan dit leiden tot vragen, onbegrip en nieuwe verzoeken om eenzelfde oplossingsrichting. Omdat de KRW maatregelen ook goed zijn voor de natuur wordt nu voorgesteld om dit project wel te vergunnen.
- Bij dit dossier is geen sprake van staatssteun, omdat de rechten aan een andere overheid beschikbaar worden gesteld.
- Daarnaast betreft het een project m.b.t. KRW. De KRW is een Europese richtlijn over de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater. Al het water in Nederland moet in 2027 een goed leefgebied vormen voor de planten en dieren die er thuishoren. En er moet redelijk eenvoudig drinkwater van te maken zijn. De KRW is ook in de Nederlandse Waterwet opgenomen.
- De vergunning zal gepubliceerd moeten worden. Wanneer men de bijbehorende stukken opvraagt, kan openbaar worden dat stikstofrechten in bezit van de provincie ingezet worden voor het KRW project. Het openbaar worden van stukken kan leiden tot (negatieve) publiciteit.
- Het aangevraagde project stoot stikstof uit in de vorm van NO_x terwijl de salderingslocatie een vergunning heeft voor de uitstoot van NH₃. Er vindt dus een tijdelijke uitwisseling plaats van NH₃ naar NO_x en tussen sectoren.

9. Yn oerwaging nommen alternativen

Vrijstelling van vergunningplicht

Artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming kent een vrijstelling van de vergunningplicht voor projecten die direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Onderzocht is of deze vrijstelling van toepassing was op dit project i.r.t. Natura 2000-gebied Alde Feanen. Echter is er geen direct verband met het beheer van een Natura 2000-gebied gebleken en daarom wordt dit alternatief ontraden.

Geen vergunning afgeven

Vanwege de juridische risico's, o.a. het ontbreken van een onderbouwing van het additionaliteitsvereiste, zou de vergunningaanvraag geweigerd kunnen worden. Echter omdat het project nodig is i.h.k.v. de KRW en het maar een geringe tijdelijke depositie

betreft, wordt dit alternatief ontraden.

Wordt voor dit alternatief gekozen dan kan het project niet doorgaan en wordt een onderdeel van het KRW-maatregelenpakket niet uitgevoerd. Overkoepelend voldoen we daarmee niet aan onze KRW-verplichtingen. Daarnaast is er voor dit project gebruik gemaakt van een POP-subsidie. Als provincie hebben we daar een regeling voor waarover we uitvoeringskosten betalen. Als het project niet doorgaat is er sprake van vrijval binnen deze regeling. Omdat de POP nu ten einde komt en wordt vervangen door het GLB-NSP is er nu geen mogelijkheid meer om deze vrijval voor andere projecten in te zetten. De uitvoeringskosten zijn al gemaakt.

Voorafgaand aan het besluit een beleidslijn vaststellen

Op dit moment is er geen beleidslijn voor het uitgeven van stikstofruimte. Geschat wordt dat het vaststellen van een beleidslijn een half jaar zal duren. De planning van het KRW-project heeft deze ruimte niet. De werkzaamheden worden voor het grootste gedeelte gefinancierd uit een POP3-subsidie, voorwaarde van deze subsidie is dat de werkzaamheden eind 2024 moeten zijn afgerond. Wordt voor dit alternatief gekozen dan kan het project niet doorgaan en wordt een onderdeel van het KRW-maatregelenpakket niet uitgevoerd. Daarom wordt dit alternatief ontraden. hier uw tekst in

10. Ferfolchprosedueres

Provinsjale Steaten:	Nee
Oare ferfolchproseduere:	

11. Kommunkaasje / aksjes bedoeld foar de media

Parseberjocht:	Nee
Parsekontakt:	Nee
Oare aksje:	

12. Neiere taljochting

Aanleiding

In het voorjaar van 2023 is een aantal keer overleg gevoerd tussen de provincie en het Wetterskip over de invulling van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Aandachtspunt hierbij was de stikstofuitstoot veroorzaakt door de inzet van mobiele werktuigen en daaruit voortkomend een mogelijke vergunningplicht. Naar voren kwam dat de werkzaamheden nabij Grou stikstofdepositie veroorzaken en daarmee vergunningplichtig zijn i.h.k.v. de Wnb. Op dit moment ligt de vergunningverlening voor het onderdeel stikstof nagenoeg stil. Daarom is men op ambtelijk niveau verder in overleg gegaan om te kijken naar andere oplossingsrichtingen waarmee het project toch doorgang kan vinden. Men is met het plan gekomen om een tijdelijke vergunning af te geven op basis van verleen (een tijdelijke vorm van extern salderen) met inzet van stikstofrechten die reeds in bezit zijn van de provincie. Er wordt niet betaald voor de tijdelijke ingebruikname van de stikstofrechten daarom wordt er in dit stuk niet gesproken over verleen maar in bruikleen nemen.

Project

Om invulling te geven aan de verplichtingen uit de KRW heeft Wetterskip Fryslân het plan om natuurvriendelijke oevers aan te leggen langs een aantal boezemmeren op verschillende locaties in Friesland. Deze vergunningsaanvraag betreft het project NVO Friese Meren 2 en heeft betrekking op de werkzaamheden nabij Grou.

De KRW is een Europese richtlijn over de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater. Al het water in Nederland moet in 2027 een goed leefgebied vormen voor de planten en dieren die er thuishoren. En er moet redelijk eenvoudig drinkwater van te maken zijn. De KRW is ook in de Nederlandse Waterwet opgenomen. Als provincie stellen wij maatregelen en doelen vast voor de KRW-waterlichamen voor het Wetterskip en we hebben het toezicht op de goede uitvoering van de KRW.

In bruikleen geven

Voor de uitvoering van dit project is stikstofruimte nodig. Voorgesteld wordt om tijdelijk stikstofruimte in bruikleen te geven, omdat dit project bijdraagt aan KRW-doelstellingen en daarmee indirect aan de natuur. Provincie Fryslân is in het bezit van de stikstofrechten op de locatie Hegewarren 15 te Oudega (Smallingerland). Deze stikstofrechten (1.192,25 kg NH₃/jr) liggen vast middels een Natuurbeschermingswetvergunning afgegeven op 15 januari 2016 met als kenmerk 01268766. Middels het in bruikleen geven (tijdelijk extern salderen), waarbij een gedeelte (128,8 kg NH₃/jr), van deze stikstofrechten worden ingezet, kan een vergunning worden afgegeven voor het project.

De locatie Hegewarren 15 te Oudega is aangekocht door afdeling vastgoed in het kader van het programma Veenweide/ Hegewarren. De locatie is reeds in bezit van de provincie en de stikstofrechten zijn nog inzetbaar. De tijdelijke inzet van stikstofrechten van de locatie Hegewarren 15 te Oudega voor het project NVO Friese Meren 2 is verzekerd middels een bruikleen overeenkomst (zie bijlage 1). Daarnaast zal de vergunning voor de locatie de Hegewarren 15 te Oudega, voor het gedeelte wat betrokken is bij de verleasing, tijdelijk beperkt moeten worden. De beperking geldt voor de duur van de overeenkomst, tot eind 2024, na die periode komen de stikstofrechten weer 100% terug. Het tijdelijk inzetten van de rechten voor een periode korter dan 2 jaar is mogelijk volgens de beleidsregels salderen Fryslân.

Juridische risico's

Door de PAS uitspraak en de opbouwende jurisprudentie daaropvolgend, was vergunningverlening al zeer beperkt mogelijk. Na het verschijnen van de natuurdoelanalyses (NDA's) in juni 2023 is vergunningverlening nog moeizamer geworden vanwege het additionaliteitsvereiste dat volgt uit artikel 6 van de habitatrichtlijn (het verslechtingsverbod). Het additionaliteitsvereiste betekent dat de maatregelen die je inzet voor je project (in dit geval de stikstofrechten waarmee wordt gesaldeer) niet nodig zijn voor herstel van de natuur of om verslechtering van de natuur te voorkomen.

Onderhavig project zorgt voor stikstofdepositie op Alde Feanen. Uit de NDA blijkt dat meerdere habitattypen in de Alde Feanen er niet goed voor staan hiervoor geldt een 'Nee, tenzij' conclusie. 'Nee, tenzij' betekent dat aanvullen maatregelen urgent zijn en verslechtering niet valt uit te sluiten. Het is onzeker of in deze zaak voldaan kan worden aan het additionaliteitsvereiste. Omdat het om tijdelijk en beperkte depositie gaat en het een KRW project betreft achten we dit risico aanvaardbaar.

Kosten

De stikstofrechten die nu worden ingezet maken onderdeel van een aankoop van een landbouwbedrijf inclusief landbouwgronden, waarbij deze rechten niet apart zijn betaald. Stikstofrechten worden op de commerciële markt wel apart verhandeld en afhankelijk van de locatie en het doel dat men ermee wil realiseren worden er verschillende prijzen voor betaald/gevraagd.

Afhandeling

Wanneer conform dit voorstel wordt besloten zal de vergunningprocedure worden voortgezet. Een ontwerpbesluit zal ter inzage gelegd worden. Zowel het ontwerpbesluit als het definitieve besluit zal dan 6 weken ter inzage moeten liggen. De rechten van de salderingslocatie zullen tijdelijk moeten worden ingeperkt om dubbele inzet te voorkomen. Dit zal gebeuren via een brief van het bevoegd gezag aan de saldogever.

die kwalificeert als een appellabel besluit.